

ẢNH HƯỞNG CỦA CÁC NHÂN TỐ TÀI CHÍNH ĐẾN VIỆC LỰA CHỌN CHÍNH SÁCH KẾ TOÁN ĐỂ ĐIỀU CHỈNH LỢI NHUẬN: MINH CHỨNG TỪ CÁC DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT NIÊM YẾT TRÊN THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN VIỆT NAM

EFFECTS OF FINANCIAL FACTORS ON THE CHOICE OF ACCOUNTING POLICY TO ADJUST PROFITABILITY: EVIDENCE FROM MANUFACTURING ENTERPRISES LISTED ON VIETNAM STOCK MARKET

Trương Thanh Hằng^{1,*}, Nguyễn La Soa¹

¹Đại học Công nghiệp Hà Nội

*E-mail: hangtruongthanh@gmail.com

Ngày nhận bài: 9/11/2017

Ngày nhận bài sửa sau phản biện: 17/01/2018

Ngày chấp nhận đăng: 26/02/2018

TÓM TẮT

Nghiên cứu này phân tích sự ảnh hưởng của các nhân tố tài chính đến việc lựa chọn chính sách kế toán để điều chỉnh lợi nhuận của các DN sản xuất niêm yết trên thị trường chứng khoán Việt Nam. Dữ liệu nghiên cứu được thu thập từ 100 DN sản xuất niêm yết trên thị trường chứng khoán Việt Nam, giai đoạn 2011-2015. Áp dụng mô hình Friedlan (1994), xác định biến phụ thuộc DA (Phần lợi nhuận dồn tích có thể điều chỉnh) và các biến độc lập trong nghiên cứu, gồm: Quy mô DN (SIZE); Tỷ suất chi phí lao động trên doanh thu thuần (LCRATE); Hệ số dự báo nguy cơ phá sản DN (ZSCORE); Chi phí thuế thu nhập DN (TAXCOST); Thu nhập trên một cổ phiếu (EPS); Hiệu quả hoạt động tài chính (PERF); Hệ số nợ (DEBT); Lợi nhuận dồn tích (TA). Kết quả phân tích dữ liệu cho thấy, biến TAXCOST và ZSCORE có mối quan hệ ngược chiều với biến phụ thuộc DA (DN có xu hướng vận dụng các chính sách kế toán để điều chỉnh giảm, "che giấu" bớt lợi nhuận); các biến SIZE, LCRATE, EPS, PERF có mối quan hệ thuận chiều với biến phụ thuộc DA (DN có xu hướng vận dụng các chính sách kế toán để điều chỉnh tăng, "thổi phồng" lợi nhuận).

Từ khóa: nhân tố tài chính; chính sách kế toán; điều chỉnh lợi nhuận

ABSTRACT

This study analyzes the influence of financial factors on the choice of accounting policy to adjust the profitability of listed firms on Vietnam stock market. The research data was collected from 100 manufacturing companies listed on Vietnam stock market in the period of 2011-2015. The Friedlan model (1994) was applied to identify dependent variable DA (adjustably accrued profit) and the independent variables including Size of enterprise (SIZE); Labor cost-to-revenue ratio (LCRATE); Risk Factors for Enterprise Bankruptcy (ZSCORE); Income Tax (TAXCOST); Earnings per share (EPS); Financial Performance (PERF); Debt ratio (DEBT); Accrued Profit (TA). The analysis results showed that the TAXCOST and ZSCORE variables were negatively correlated with dependent variable DA (firms tended to use accounting policies to reduce and "hide" profits); The variables SIZE, LCRATE, EPS, PERF had a positive relationship with the dependent variable DA (enterprises tended to apply accounting policies to increase and "overstate" profits).

Keywords: financial factors; accounting policies; profit adjustment